

A TANÁCS VÉLEMÉNYE**(2004. július 5.)****Magyarország konvergenciaprogramjáról (2004–2008)**

(2004/C 320/06)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének, valamint a gazdaságpolitikák felügyeletének és összehangolásnak megerősítéséről szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

2004. július 5-én a Tanács megvizsgálta Magyarország konvergenciaprogramját, amely a 2004-től 2008-ig terjedő időszakra szól. A program nagymértékben eleget tesz a stabilitási és konvergenciaprogramok tartalmáról és formájáról szóló, felülvizsgált magatartási kódex adatszolgáltatási követelményeinek.

A program alapját képező költségvetési stratégia célja, hogy az államháztartás hiányát 2008-ra a GDP 3 %-a alá csökkentse, miközben az állami szektor gazdasági súlyát is mérsékli. Ennek érdekében a program egy a kezdeti szakaszra összpontosító konszolidációt irányoz elő, az államháztartás hiányát a 2003-as GDP 5,9 %-áról 2004-re a GDP 4,6 %-ára csökkentve, amit a GDP arányában évi mintegy fél százalékpontos kiigazítás követ (2005-ben a GDP 4,1 %-a, 2006-ban a GDP 3,6 %-a, 2007-ben a GDP 3,1 %-a, majd 2008-ban a GDP 2,7 %-a). Ezek a költségvetési célok magukban foglalják a nyugdíjreform hatását is, amely a GDP arányában a 2003-as 0,7 %-ról 2008-ra 0,9 %-ra történő növekedést eredményez. A konszolidáció alapját a kiadások csökkentése jelenti, amit strukturális reformok támogatnak, túlnyomó részben a közigazgatás, az egészségügy és az oktatás területén. E reformokat azonban még pontosítani kell, illetve végre kell hozni azokat. Az összkidadások arányának csökkentése lehetővé tenné az uniós forrásokból is támogatott közberuházások GDP arányának növekedését. Ezzel egy időben az adóterheket a GDP 39 %-áról annak 37 %-ára tervezik mérsékelni.

A program a makrogazdasági és költségvetési prognózisoknál két eltérő forgatókönyvet alkalmaz: egy „alapváltozatot” és egy optimistább forgatókönyvet. A költségvetési prognózisok értékelésekor az alapváltozatot jelenti a hivatkozási alapot, mivel ez tükrözi a reál-GDP növekedésére vonatkozó valószínűbb feltételezéseket (2004-ben és 2005-ben körülbelül 3,5–4 %, amelyet valamelyest optimista, évi mintegy fél százalékpontos növekedési prognózis követ 2008-ig). A 2004 utáni gyors dezinflációra vonatkozó előrejelzés – amikor a közvetett adók emelése már kevésbé érezteti hatását – alapvetően reálisnak tűnik, feltéve, hogy a reálbérek növekedése számottevően mérséklődik, hogy a termelékenységgel összhangba kerüljön.

A program az államháztartás hiányának a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkentését csak 2008-ra irányozza elő. A tervezett hiánycsökkentés megvalósíthatónak tűnik. Ugyanakkor aggodalomra ad okot az a tény, hogy a hiányt csak 2008-ra tervezik a GDP 3 %-a alá csökkenteni, és akkor is csak kicsivel e határérték alá, valamint az, hogy a kiigazítás jelentős részben a kamatterhek csökkenéséből fog származni. A költségvetési folyamatok alakulását kedvezőtlenül befolyásolhatja, hogy a növekedés a prognosztizálnál alacsonyabb lehet, fennáll a korábban már tapasztalt túlköltekezés kockázata, illetve a program utolsó éveire tervezett hiánycsökkentő intézkedésekről nem áll rendelkezésre elegendő információ. A program első éveire tervezett erőteljes korrekció sikere döntő fontosságú a korrekciós stratégia hitelességére nézve; elmaradása az egész korrekciós pálya sikerét veszélyeztetheti. A programban ismertetett költségvetési politika hatása így nem biztos, hogy elegendő lesz ahhoz, hogy a program végére a hiányt a GDP 3 %-ában meghatározott küszöbérték alá csökkentse, és ezért a fenntartható költségvetési korrekció felgyorsítására minden kínálkozó alkalmat meg kell ragadni. A prognosztizált egyenlegekben ugyanakkor nagymértékben tükröződik egy átfogó közberuházási program végrehajtása, amely a kormányzati beruházások GDP-hez viszonyított arányát a 2004-es GDP 4,0 %-áról 2008-ra a GDP 5,5 %-ára bővíti.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. A szövegben említett dokumentumok az alábbi internetes címen érhetők el:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

Az adósságráta, miután 2004-ben a GDP közel 60 %-ában tetőzik, 2008-ra várhatóan a GDP 54 %-ára esik vissza. Ez a tervezett költségvetési korrekcióval összhangban menne végbe, ugyanakkor a kamatterhek prognosztizált mérséklődése és a negatív pénzforgalmi alapú korrekció is támogatná. Bár e cél megvalósíthatónak tűnik, a kedvező folyamatokat veszélyeztetheti a kamatszint vártnál lassabb csökkenése.

A hosszú távú fenntarthatóságot illetően, a népesség elöregedésének költségei Magyarország költségvetésének egyensúlyi problémáihoz vezethetnek. Bár az 1998-ra visszanyúló nyugdíjreform, amely fokozatos, háromlépcsős nyugdíjrendszert vezetett be – beleértve az állami pillért érintő parametrikus változtatásokat is, például a nyugdíjkorhatár emelését vagy a nyugdíjindexálást – csökkentette a költségvetés hosszú távú egyensúlyi problémáinak kockázatát, de azt nem szüntette meg teljesen. A megfelelő elsődleges többlet biztosítása középtávon, valamint a népesség elöregedésével járó kiadások visszafogását célzó intézkedések végrehajtása, különösen az egészségügy területén, alapvető fontosságú ahhoz, hogy az államháztartás fenntartható alapokra kerüljön.

A Bizottság ajánlásai alapján a Tanács 2004. július 5-én határozott arról, hogy a Szerződés 104. cikke (6) bekezdésének megfelelően Magyarországon túlzott hiány áll fenn, és a 104. cikk (7) bekezdése alapján ajánlásokat fogalmazott meg Magyarország számára a hiány megszüntetésére és a követendő stratégiára nézve.

Magyarország konvergencia-programjának legfontosabb előjelzései

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
A reál-GDP növekedése (%)	2,9	3.3-3.5	3.5-4	ca.4	4-4.5	4.5-5
Foglalkoztatás-növekedés (%)	1,0	0-0.5	0.5-1	ca.1	ca.1	ca.1.5
Infláció (HICP) (%)	4,7	ca.6.5	ca.4.5	ca.4	ca.3.5	ca.3
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	- 5,9	- 4,6	- 4,1	- 3,6	- 3,1	- 2,7
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	59,1	59,4	57,9	56,8	55,6	53,7